

ATIK MALZEMELERİN ÇAĞDAŞ SANATTA YANSIMALARI

Banu YÜCEL¹

¹Arş. Gör. Ankara Hacı BayramVeli Üniversitesi, banu.yucel(at)hbvu.edu.tr, ORCID: 0000-0002-9859-7890

Yücel, Banu. “Atık Malzemelerin Çağdaş Sanatta Yansımaları” idil, 65 (2020 Ocak): s.31-40. doi: 10.7816/idil-09-65-04

Öz

İnsan ve doğa arasındaki bağın zamanla kopmaya başlamasıyla beraber yaşanan çevresel sorunlar, 1960 sonrası sanatçıların dikkatini çekmiş ve farkındalık yaratmak adına çalışmalarında konu edinmelerine neden olmuştur. Galeri mekanının kamusal alana kaymasıyla beraber, sanatçı kendisini birebir doğanın içinde bularak, doğayı sanata katmaktan çekinmemiştir. İlkçağlarda insan, doğada hayatta kalmaya çalışmış ve onunla mücadelesinde sanattan da sezgisel olarak da olsa destek almıştır. Yerleşik hayata geçmesiyle birlikte doğa karşısında pasif durumu yavaş yavaş ortadan kalkmış ve doğaya karşı kendini üstün görmekten çekinmemiştir. Zamanla doğa karşısında elde ettiğini zannettiği bu üstünlük çevresel sorunlara sebep olmuş, özellikle üretimle beraber getirdiği tüketim olgusu, altından kalkamayacak durumlara yol açmıştır. Bu sorunların en önemlilerinden olan atık problemi günden güne tehlikelerini de artırmaktadır. 21. yüzyıl sanatçısı, bir çevre sorununa dönüşen atık maddelerin tehlikelerine karşı hem farkındalık yaratmak hem de geri dönüşüm durumuna dikkat çekmek adına yapıtlarında atık malzemeleri kullanmaktan çekinmemiştir. Bu çalışma, 1960 sonrası sanattan başlayarak günümüze kadar geçen süreçte atık malzemeler kullanarak yapıt üreten sanatçıların bazılarını incelemektedir.

Anahtar Kelimeler: Çevre Sanatı, Atık Malzeme, Geri Dönüşüm

Makale Bilgisi

Geliş: 5 Ekim 2019

Düzeltilme: 20 Ekim 2019

Kabul: 13 Kasım 2019

Giriş

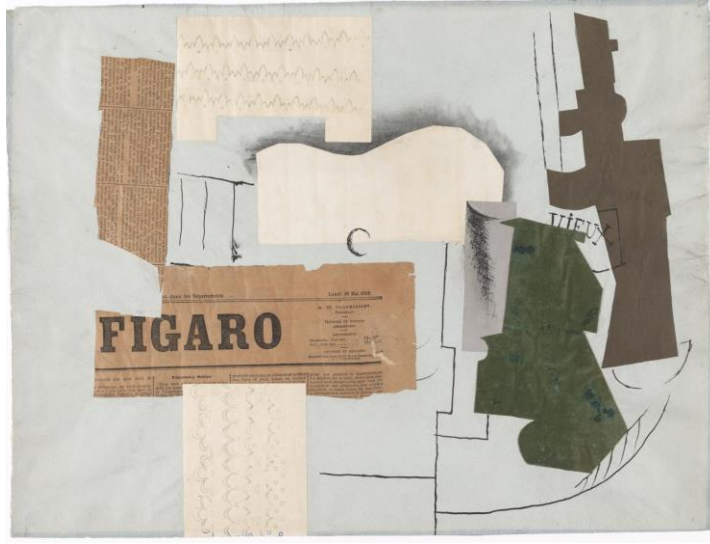
Sanat ve doğa insan hayatında eşdeğer öneme sahip iki kavramdır. İnsan doğanın içinde var olma mücadelesiyle birlikte yerleşik hayata geçerek barınma, korunma ve beslenme gibi ilkel ihtiyaçlarını karşılamaya başlamıştır. Bu sebeple doğaya karşı güçlendiğini görmüş ve ona hükmettiğini düşünmüştür. Var olduğu anda doğa karşısında savunmasız kalarak sanatı sezgisel de olsa kullanmıştır. Yerleşik hayata geçtiğinde içgüdüsel olarak kendi ruhunu korumak amacıyla kullandığı sanat karşısında bilinçlenmiştir. Bilinçli olarak sanat yapmaya başlayan insan, doğa karşısında en üstün canlı olduğunu ilan etmiştir. Bu durum insanı zamanla, doğadaki diğer canlıların yaşam alanlarını kısıtlamaya götürmüştür. Yerleşik hayata geçmesiyle birlikte kent ve kasabaları oluşturmaya başlayan insan, teknolojinin de gelişmesiyle doğal yaşamdan git gide uzaklaşmış, kendini doğadan soyutlayan bir canlıya dönüşmüştür. Sanayileşen toplumla beraber tüketim olgusu hızla insan hayatının merkezine yerleşmiştir. Fransız İhtilali'nden sonra bireysel özgürlüklerini elde eden sanatçı, Romantizm akımı ile birlikte doğanın, insan hayatındaki önemine dikkat çekmeyi başarmıştır. Kendisini doğadan üstün gören insanın aksine, doğanın yüceliğine vurgu yapmışlardır. İzlenimciler Romantiklerden aldığı bayrakla, atölyesinden çıkıp doğanın kendisiyle iç içe olmuş ve gün ışığının renk üzerindeki etkisini keşfetmişlerdir. Şüphesiz bu iki akım kendisinden sonra ortaya çıkan akımların birçoğuna ilham olarak sanat tarihine yön vermişlerdir. Aynı zamanda teknolojik gelişmeler ve gerçekleşen keşifler, doğanın çözümlenmesinde farklı bir boyut kazanmasına neden olmuştur. Geçmişten beri doğayla iç içe yaşayan insanın doğa karşısında tutumu 20. yüzyılda tüketim gerçekliğiyle beraber değişmeye başlamıştır. Bugün tüm çevremizde nesnelere, hizmetlerin, maddi malların çoğaltılmasıyla oluşturulmuş ve insan türünün ekolojisinde bir tür temel dönüşüm oluşturan akıl almaz bir tüketim ve bolluk gerçekliği var (Baudrillard, 2004: 15). Sadece tüket anlayışıyla şekillenen toplumdaki değişimler, nesne bağımlılığıyla kendisini göstermektedir. Kendi ürettiğine bağımlı bir toplum meydana gelmiştir ve hatta bağımlılık yaratması için üretilen şeyin nesnenin kendisinden çok tüketim olgusu oluşmuştur. Baudrillard bu durumu şu şekilde açıklamıştır:

"Nesneler ne bir bitki örtüsü ne de bir hayvan türü oluşturur. Yine de hızla çoğalan bir bitki ve balta girmemiş bir orman izlenimi veriyorlar; modern zamanların yeni vahşi insanı bu ormanda uygarlık reflekslerini yakalamakta güçlük çekiyor. İnsanın ürettiği ve kötü bilimkurgu romanlarındaki gibi insanı çember içine almak ve kuşatmak için geri dönen bu hayvan türü ve bitki örtüsünü, gördüğümüz ve yaşadığımız halleriyle hızla betimlemek ve bunu yaparken onların, tüm görkem ve çoklukları içinde, insan etkinliğinin bir ürünü olduklarını ve doğal ürün yasalarının değil, değişim değeri yasasının hakimiyeti altında olduklarını asla unutmamak gerekiyor" (Baudrillard, 2004:15).

20. yüzyılın ikinci yarısı, birçok açıdan değişimin yaşandığı bir dönem olmuştur. İki büyük savaşın ardından sanatın merkezinin Avrupa'dan Amerika'ya kayması, kentleşmeyle beraber doğal kaynakların zarara uğramaya başlaması, kitle iletişim araçlarının gelişiminin ardından oluşan tüketim toplumu, insanın doğal yaşamdan uzaklaşmasına sebep olan faktörlerden bir kaçıdır. 1960 sonrasında birçok sanatçı, doğa ve insan arasındaki bağı güçlendirmek adına dikkat çekici işlere imza atmıştır. Doğadan bağımsız olarak kendine ait bir dünya yaratan insan, doğanın kendi döngüsüne ters düşecek şekilde yaşam şekli geliştirmeye başlamıştır. Doğada her oluşumun bir nedeni vardır. Ağaçtan düşen meyve dahi doğanın dönüşümüne ayak uydurur ve yepyeni bir oluşuma girer. İnsanın tüketerek ürettiği atıklar, geri dönüşüme maruz kalmayarak, yeryüzünü koca bir çöplüğe çevirmeye başlamıştır. Bu tehlikeyi hisseden sanatçılar çevre kirliliğine karşı farkındalık yaratma amacıyla gerçekleştirilen işler üreterek 21. yüzyıl sanatında yer almışlardır.

Atık Malzemenin Doğaya Girmesi

Doğayla insan arasındaki mesafenin git gide artmasının büyük tehlikelere yol açacağını gören sanatçılar, buna dikkat çekmek adına çeşitli çalışmalara imza atmışlardır. Hazır nesnenin Marcel Duchamp'la sanata girmesinden önce, Kübistler ilk atık malzemelerin sanat nesnesine dönüşmesine, otobüs biletleri, gazete parçaları ve muşamba gibi malzemeleri tuvale yapıştirarak ön ayak olmuşlardır.

Resim 1. Pablo Picasso. 1913 Şişe, Cam, Gitar ve Gazete.

Kübitler birçok sanatçıya ilham verdikleri gibi 1960 sonrası Postmodern sanatçıya da ilham vermişlerdir. Sanatın merkezinin Avrupa'dan Amerika'ya kaymasının ardından, ilham alanları genişlemiştir. Özellikle doğanın bir parçası olduğunu hatırlayan insan, sanat yoluyla bunu yeniden gündeme getirmeye çalışmıştır.

Doğa ve insanın bir bütün olduğunu savunan akımlardan biri Arte Povera'dır. İtalyan sanatçılardan oluşan topluluğun ilk olarak tepki gösterdiği durum sanat pazarıdır. Toplumdan bağımsız olarak sanatın ayrı bir tarafta tutulması ve alınıp satılıyor olması bu akımın sanatçıları rahatsız etmiş ve yapıtlarında kullandıkları malzemelerle tepkilerini yansıtmışlardır.

1960'larda doğa ve yaşamın temellerini önemseyen bir grup İtalya'da ortaya çıktı (...) Celant, Arte Povera (Yoksul Sanat) adıyla kaleme aldığı tanıtım yazısında, bitki ve minerallerin yanı sıra sanat arenasında artık canlı hayvanların da yer aldığını belirtiyordu. Sanatçılar doğayı yansıtan imge yaratıcıları değil, doğanın birer parçası olmalıydılar. Sanatçı, gerek zihinsel gerekse ruhsal varlığını yeniden keşfetmek için tıpkı bir simyacı ve büyücü gibi doğal varlıkların kökenlerine inmeli, yeni düzenlemeler yapmalıydı (Yılmaz, 2006: 249).

Resim 2. Michelangelo Pistoletto. 1967 Paçavralar İçinde Venüs.

Pistoletto'nun Paçavralar İçinde Venüs'ü, bir sanat yapıtının değersiz olanın içinde sergilenmesidir. Bu çalışma izleyiciye zıt olan bir çok şeyi bir arada sunar. Antmen bu durumu "değerli ile değersiz, tarihsel ile güncel bir araya getirerek ironik yaklaşımlar sergileyen Arte Povera sanatının tipik bir örneğidir" (Antmen, 2008: 214) şeklinde açıklamıştır.

Sanatın içine atık malzemeyi, sanat nesnesi olarak sunan Arte Povera üyeleri, 20. yüzyılın malzeme olanaklarını akıl almaz şekilde büyütüştür. Sanatçı her türlü malzemeyi, özellikle atık malzemeyi sanat yapıtında kullanmaktan çekinmemiştir. Bunun başlıca amacı; sanatın metalaşması konusunda duydukları

rahatsızlıktır. Özellikle yok olan gelip geçici malzemelerle ortaya çıkardıkları eserler, kalıcı olmadıkları için alınıp satılması olanaklı olmayacaktır.

Resim 3. Pier Paolo Calzolari, 1979.

Resim 4. Giovanni Anselmo, İsimsiz (Sebze Yiyen Heykel). 1968.

Anselmo "Sebze yiyen heykel" ile yine ironik bir düşünceyi yansıtmıştır. Betonla, doğal bir ürünü bir arada sunan sanatçı, sanat yapıtını sebze çürüyene kadar var edecektir.

Bu yüzden, sanat, yaratmaya, kendisini malzemedeki (bitki, hayvan, mineral ve zihinsel) bir imkan olarak yerleştirerek başlar; onun kendisini bilgi ve algıyla özdeşleştiren kendi boyutu, "sanattaki canlı" olur, sanat inşasına karşı koyan günlük gerçeklikle sürekli ayrı duran o fantastik varoluş, sanatın yerinden kaynaklanan şey olur (Harrison, Wood, 2011: 946). Akımın gündeme gelmesinde etkisi olan en sansasyonel yapıtlardan biri de Kounellis'in 1969'da Roma'da bir galeride gerçekleştirdiği "12 At" başlıklı enstalasyonudur. Arte Povera sanatçılarının sanatın alınıp satılan bir meta olmasına yönelik tepkisinin uç noktada bir temsili olan bu eylem, sanatçının 12 adet atı galeriye bağlamasıyla gerçekleşmiştir (Antmen, 2008: 216). Arte Povera akımı içerisinde paçavralardan sebzelere, canlı hayvanlardan İtalya'nın geçmişten gelen ikonik sanat eserlerine kadar piyasa içinde yer alamayacak sanat yapıtları, sergilemede yarattıkları zıtlıklarla bir bütün oluşturmuştur. Kounellis'in galeriyi haraya çevirmesi, Anselmo'nun canlı bitkilerle heykelleri, Pistoletto'nun paçavralarla sanat tarihinde yer edinmiş bir heykeli sarması bu zıt duruma en iyi örneklerdir. Aynı zamanda "Luciano Fabro'nun (1936-) Arte Povera'nın atık malzemeye yönelimine karşın altın ve kürk gibi pahalı malzemelerle yaptığı "İtalya" heykelleri, İtalya'nın zengin kültürel geçmişine göndermede bulunurken, bu heykelleri tavandan adeta bir hayvan gibi asmaıyla ironik bir ikilemi yansıtır" (Antmen, 2008: 216). Arte Povera'nın önemli sanatçılarından olan Mario Merz'de atık malzemelerle yarattığı heykelleriyle ön plana çıkmıştır. Bu heykellerin özelliği boru, tel gibi malzemelerin yanı sıra toprak gibi organik malzemelerden de yararlanmış olmasıdır. Yılmaz Merz'in İglu adını verdiği işleri şu

şekilde açıklamıştır:

Merz, İğlularını Ortaçağda yaşayan İtalyan matematikçisi Leonardo Fibonacci'den öğrendiği bir sayı dizisi ve bundan türeyen sarmaldan yola çıkarak oluşturmuştur. Fibonacci'nin de Araplardan öğrendiği bu sayı dizisi, basit bir toplama işlemine dayanır: 1,2,3,5,8,13,21,34,55,89... diye devam eden bir dizidir bu. Yapılan araştırmalara göre bir daldan çıkan yaprakların ya da daha başka canlıların gelişiminde de (bazen basit bazen de karmaşık olmak üzere) buna benzer matematik orantılar görülebilmektedir. Sarmal belli bir noktadan kıvrılarak çıkan ve sonsuza kadar büyümeye meyilli bir şekil olarak, hem sonsuzluğun hem de mekanın simgesidir. Etkilendiği sayı dizisi ve sarmal, asimetriktir. Bu ise doğanın kendi kendini üretmesinin, çoğaltmasının sırrıdır Merz'e göre (Yılmaz, 2006: 250).

Resim 5. Mario Merz, 1968. Giap'ın İğlosu

Çağdaş Sanatta Atık Malzemenin Kullanımı

Endüstriyel toplumun getirisi olarak her türlü tüketimin artması, çevre sorunlarını da beraberinde getirmiştir. Bu sorunların başlıca sebebi, tüketimin sonucu olarak, atık üretiminin de artmış olmasıdır. Dünya bu atıkların geri dönüşümüne yönelik bir çözüm arayışına girmezse, çevre kirliliği, atmosfer değişimi ve bununla beraber çeşitli hastalıkların artması gibi sorunlarla yüzleşmesi kaçınılmaz olacaktır.

Resim 6. UMA. 2019. Yeni Dalga, Tulum Quintana Rio, Meksika.

"Yeni Dalga" yı oluşturan; "UMA – (Ulf Mejergren Architects) UMA, İsveç'in Stockholm şehrinde bulunan maceracı bir mimari oluşumdur ve 2014 yılında Ulf Mejergren tarafından kurulmuştur. Ofis, her ölçekte seçkin ve yaratıcı işler yaratma hırsıyla tüm dünyada faaliyet göstermektedir. Mimarlığın hem heyecan verici hem de işlevsel olması gerektiğine inanırlar ve bunu tüm çalışmalarında uygulamaya çalışırlar (UMA, 2017).

2019 yılında Meksika'da meydana getirdikleri çalışmada, okyanustan çıkarılan plastik şişeleri boyayıp, belli bir mimari yapıya dönüştürmüşlerdir. Bu yapıtın bir dalga formuna dönüşmesinden dolayı "Yeni Dalga" adını vermişlerdir. Aynı zamanda bu çalışmanın tamamının okyanustan çıkarılmış olan binlerce atık malzemeden oluşması sebebiyle hem izleyiciye farkındalık yaratır hem de şatafatlı görüntüsüyle dikkat çekmektedir. Grubun atık malzemelerle ürettikleri devasa işlerine "Yeni Dalga" en iyi örnektir. Tamamı okyanustan çıkarılan plastik şişelerden oluşan malzemeyi, inşaat çubukları yardımıyla bir yapıya dönüştürmüşlerdir. Atık malzemelerle devasa bir form oluşturan diğer bir grup da liderliğini Woo Kwang Jin'in yaptığı GBO adındaki tasarım firmasıdır.

Resim 7. GBO. Woo Kwang Jin Plastik Yakalayıcı.

Bir Kore Tasarım Firması olan GBO, kamusal bir alana yerleştirmek üzere geliştirdiği bir kurulum oldukça etkili bir çalışmaya dönüştürmüştür. Bu kurulum, denizlerde bulunan plastiğe karşı bir farkındalık yaratma amaçındadır. İzleyici bu kurulumun içinde hem bir kuş aynı zamanda bir balık gözüyle yer alır. Aşağıdan bakıldığında GBO, izleyiciyi, suyu dolduran ve güneş ışığını kısmen engelleyen plastik denizi bir balığın hisleriyle yansıtmayı amaçlamış ve yukarıdan aşağıya bakarken de bir kuşun atık yığını üzerinde uçarken neler hissettiğine dikkat çekmek istemişlerdir. Bu alanda ziyaretçilerin plastik atıkların zararlı sonuçlarından haberdar olmaları teşvik edilmektedir. GBO aynı zamanda izleyicilerin konuşulmayan "plastığın güzelliğini" deneyimlemesini hayal etmeleri beklenmektedir. Kurulumun üzerine yerleştirilecek plastik atıklar, kurulumdan önce, sivil katılım ve gönüllülerle toplanır. Kampanya sergi süresince devam eder. Üste renkli plastik atıklar konur ve zemine sadece şeffaf pet şişeler yerleştirilir. Bunun altında plastik atıklardan muzdarip canlıları gösteren grafikler görüntülenir. Şeffaf pet şişelere basma eylemi plastik kırma sesleri yaratır ve ziyaretçilere bir hayvanın acı verici inleme sesini hatırlatır (Gomez, 2019). Atık malzemeyle çalışan bir diğer çağdaş sanatçı olan Subodh Gupta, farklı ortamlarda çalışarak, yemek kutuları, teneke kutular ve tencere gibi günlük metal nesnelere oluşan anıtsal heykelleri ile tanınmıştır. 1964 yılında Bihar (Hindistan) Khagaul'da doğan sanatçı "sömürge şeklinde bir büyükelçinin arabası", "kutsal inek gübresi" gibi zıtlık kavramların bir arada sunulduğu Hint simgeleri ya da tipik bir Güney Asya mutfağının paslanmaz çelik mutfak eşyaları gibi nesnelere; geleneksel ve küreselleşme, yükselen servet ve yoksulluk ile eski kast politikaları ve dini inançlar arasında yakalanan bir toplumun belirsizliğini sorgular (Editör, 2013).

Resim 8. Subodh Gupta. 2014. DaDa National Gallery of Modern.

Subodh Gupta'nın dışında atık günümüzde atık malzemeyle çok daha farklı bir yöntemle çalışan iki sanatçı dikkat çeker. Tim Noble ve Sue Webster; tesadüfen ortaya çıkardıkları gölge heykellerini, atık malzemelerden ilham alarak ortaya çıkarmaya başlamışlardır. İlk başta kendi çöpleriyle çalışmalarına başlayan sanatçılar daha sonra atık malzeme arayışına girmişlerdir.

İzdüşüm sanatı olarak da nitelendirdikleri heykelleri bir geri dönüşüm simgesi olarak da tanımlanabilir. Atılan atıkları ışıktan da yararlanarak psikolojik hastalar için kullanılan bir yöntem olan "algısal psikoloji" yöntemini

geliştirirler. Noble ve Webster bu sürece ve insanların soyut formları nasıl değerlendirdiklerine aşınadır. Kariyerleri boyunca insanların soyut imgeleri nasıl algıladıkları ve anlamlarıyla nasıl tanımladıkları fikrini incelediler. Sonuç olarak soyut formların nasıl figüratif formlara dönüşebileceğini yeniden tanımlamaları oldukça şaşırtıcıdır (Crazy Girl, 2011).

Resim 9. Tim Noble ve Sue Webster. 2008-09. Kötü İş Parçaları.

Guerra de la Paz (Gdlp) Miami'de, Küba doğumlu sanatçılar Alain Guerra ve Neraldo de la Paz arasında bir iş birliğidir. Geçtiğimiz yirmi yılda, Gdlp kıyafet atıklarını güçlü politik ve çevresel mesajlar veren şiirsel eserlere dönüştürdü. Etkileyici dinamik heykeller ve dokunsal kurulumlar üreten bir yolculuk olan, atılan tekstillerin etkileyici özelliklerini keşfediyorlar (Art Works For Change).

Resim 10. Guerra de la Paz, 2009. Bulunan Garmetler, Metal şarap Kovası Standı

Toplumun, özellikle tekstil sektöründe içinde düştüğü tüketim çılgınlığına dikkat çekmeye çalışan topluluk, bu sorunun önüne geçilmezse korkunç sonuçların ortaya çıkacağına vurgu yapmaktadır.

Resim 11. Guerra de la Paz, 2011. Lideri İzle

Sonuç

İnsan her ne kadar bunun farkında olmasa da doğanın bir parçasıdır. Tarihöncesi dönemden bu yana insanın her türlü yaşamsal olanaklarını karşılamaktadır. İnsanın kendisini doğadan üstün görmesi, onun kaynaklarını bu sebeple hoyratça kullanması, geri dönüşü olmayacak zararlara yol açmıştır. Bu zararların farkına varmaya başlayan insan, önlemlerini geç de olsa alma gayreti içine girmiştir. Tarihten bugüne sanatçının birincil esin kaynağı olan, doğanın kendisidir. Romantiklerden başlayan doğa ve onun yüceliğinin yansıması, 1960'lerden sonra; birebir sanat nesnesine dönüşmesi bir yerde insanın ona verdiği minnet borcudur. Bunun yanı sıra makalenin ana hattını oluşturan atık malzemelerle oluşturulan sanat yapıtları, çevre kirliliğinin önlenmesinde hem farkındalık yaratmış hem de bu atık ürünlerin kullanılmasında, onları çöp kimliğinden arındırıp sanat nesnesine dönüşmesine olanak sağlamıştır. Sanatçılar, birçok disiplinden faydalanarak hem doğaya hem de topluma bir destek de sağlamışlardır. Genellikle kamusal alanlarda sergilenen bu yapıtlar, sergilendiği şehre estetik bir değer katmış ve halkın da dikkatini çekerek, kent imajını geliştirmiştir.

Kaynaklar

- Antmen, Ahu. Sanatçılardan Yazılar ve Açıklamalarla 20. Yüzyıl Batı sanatında Akımlar. İstanbul: Sel Yayıncılık 2008
- Baudrillard, Jean. Tüketim Toplumu, Çev: Hazal Deliceçaylı, Ferda Keskin, İstanbul: Ayrıntı Yayınları 2004.
- Harrison, Charles. Wood, Paul, Sanat ve Kuram 1900-2000, Değişen Fikirler Antolojisi, İstanbul: Küre Yayınları, 2011.
- Yılmaz, Mehmet. Modernizmden Postmodernizme SanatAnkara: Ütopya Yayınevi, 2006.
- Crazy Girl (2011) <http://www.timnobleandsuewebster.com/home.html> Erişim Tarihi 15.09.2019
- Editörs. (2013) <http://www.artnet.com/artists/subodh-gupta/> Erişim Tarihi 20.10.2019
- Gomez, Cristina. (26.09.2019) <https://www.designboom.com/design/gbo-plastic-catcher-pavilion-ocean-soup-09-25-2019/> Erişim Tarihi 22.10.2019. GBO. Plastik Yakalayıcı.
- UMA. Ulf Mejergren Architeckts İnfö (2017) <https://www.u-m-a.se/filter/Stockholm/STOCKHOLM-INFINITY-POOL> ErişimTarihi 20. 11. 2019

Görsel Kaynaklar

- Resim 1- Pablo Picasso Bottle of Vieux Marc, Glass, Guitar and Newspaper 1913 Tate <https://www.tate.org.uk/art/art-terms/c/cubism/all-about-cubism> Erişim Tarihi 20.10.2019
- Resim 2. Michelangelo Pistoletto Paçavralar İçinde Venüs, 1967 <https://kavrakoglu.com/wp-content/uploads/2015/12/b.jpg> Erişim Tarihi 21.10.2019
- Resim 3. Pier Paolo Calzolari, 1979. <https://kavrakoglu.com/cagdas-sanata-varis-189-arte-povera> Erişim Tarihi 20.10.2019

Resim 4. Giovanni Anselmo İsimli (Sebze Yiyen Heykel). 1968. <https://www.wikiart.org/en/giovanni-anselmo/untitled-sculpture-that-eats-1968>

Erişim Tarihi 19.12.2019

Resim 5. Mario Merz, 1968. Giap'ın İğlusu. <http://artjournal.collegeart.org/?p=7866>

Erişim Tarihi 10.10.2019

Resim 6. UMA. 2019. Yeni Dalga, Tulum Quintana Rio, Meksika. <https://archello.com/story/68692/attachments/renderers>

Erişim Tarihi 15.10.2019

Resim 7. GBO. Woo Kwang Jin Plastik Yakalayıcı.

<https://www.designboom.com/design/gbo-plastic-catcher-pavilion-ocean-soup-09-25-2019/>

Erişim Tarihi 15.10.2019

Resim 8. Subodh Gupta. 2014. DaDa National Gallery of Modern <http://www.artatsite.com/Delhi/details/Gupta-Subodh-DaDa-banyan-tree-National-Gallery-statue-sculpture-art-at-site-New-Delhi.html>

Erişim Tarihi 22.10.2019

Resim 9. KÖTÜ İŞ PARÇALARI, 2008–09 http://www.timnobleandsuewebster.com/nasty_pieces_work_2008-09.html

Erişim Tarihi 20.10.2019

Resim 10. Guerra de la Paz, 2009. Bulunan Garmetler, Metal şarap Kovası Standı. <https://www.artworksforchange.org/portfolio/guerra-de-la-paz/>

Erişim Tarihi 21.10.2019

Resim 11. Guerra de la Paz, 2011. Lideri İzle. <https://www.artworksforchange.org/portfolio/guerra-de-la-paz/>

Erişim Tarihi 21.10.2019

REFLECTIONS OF WASTE MATERIALS IN CONTEMPORARY ART

Banu Yücel

Abstract

Environmental problems, which started to break with the ties between human and nature, attracted the attention of artists after 1960 and caused them to become subjects in their works in order to raise awareness. With the shift of the gallery space to the public space, the artist did not hesitate to add nature to art by finding himself in the nature. In ancient times, man tried to survive in nature and in his struggle with it, he received support from art, albeit intuitively. With the introduction of settled life, the passive situation against nature gradually disappeared and he did not hesitate to consider himself superior to nature. In time, this superiority, which he assumed to have gained over nature, caused environmental problems, and especially the consumption phenomenon brought along with production led to situations that could not be overcome. The waste problem, one of the most important of these problems, increases its dangers day by day. The artist of the 21st century did not hesitate to use waste materials in his works in order to raise awareness about the dangers of waste materials that turned into an environmental problem and to draw attention to the recycling situation. This study examines some of the artists who produce works by using waste materials from the post-1960 to the present.

Keywords: Environmental Art, Waste Materials, Recycling